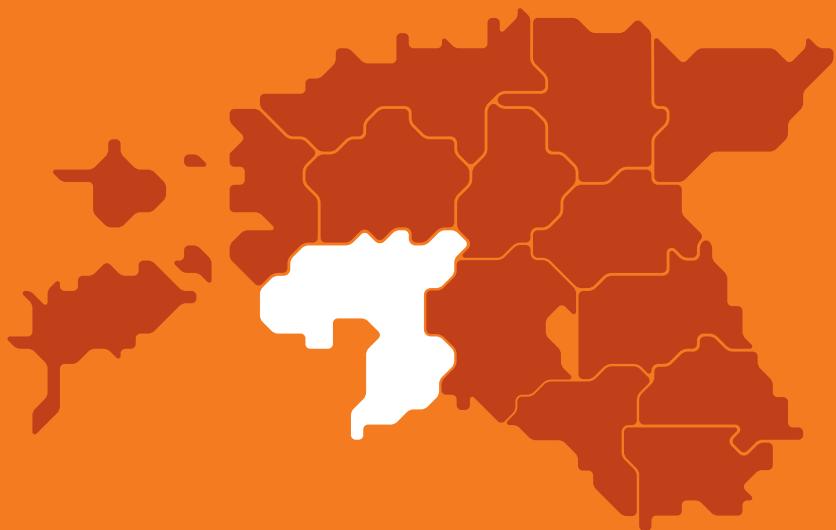

Tervise
Arengu
Instituut

Pärnumaa

Ravitud või surmaga lõppenud
vigastusjuhtude ülevaade

Ülevaade võtab kokku vigastuste andmed, mis on ühtsetel alustel arvatud ja Eesti keskmisega võrreldavad.

Ülevaate eesmärk on pakkuda alusandmeid kohaliku tasandi tegevuste planeerimiseks ning elanike tervise ja heaolu parandamiseks.

Ülevaates välja toodud andmete kohta leiab täiendavat infot aadressil: www.terviseinfo.ee/maakonnavigastused

Väljaandja: Tervise Arengu Instituut

Kujundaja: Disainikorp OÜ

Väljaande kasutamisel viidata allikale.

Soovitav viide käesolevale väljaandele:

Ravitud või surmaga lõppenud vigastusjuhtude ülevaade – Pärnumaa.

Tallinn: Tervise Arengu Instituut, 2023.

Materjal on valminud Norra toetusest 2014-2021 rahastatud projektist „Rahvatervise valdkonna võimekuse ja kompetentside suurendamine kohalikes omavalitsustes“

RAVIKULUD 2021. AASTAL

148 347€

20-29a

232 847€

7-19a

36 098€

3-6a

22 565€

0-2a

1 034 644€

75+ a

9 306
vigastusjuhtu

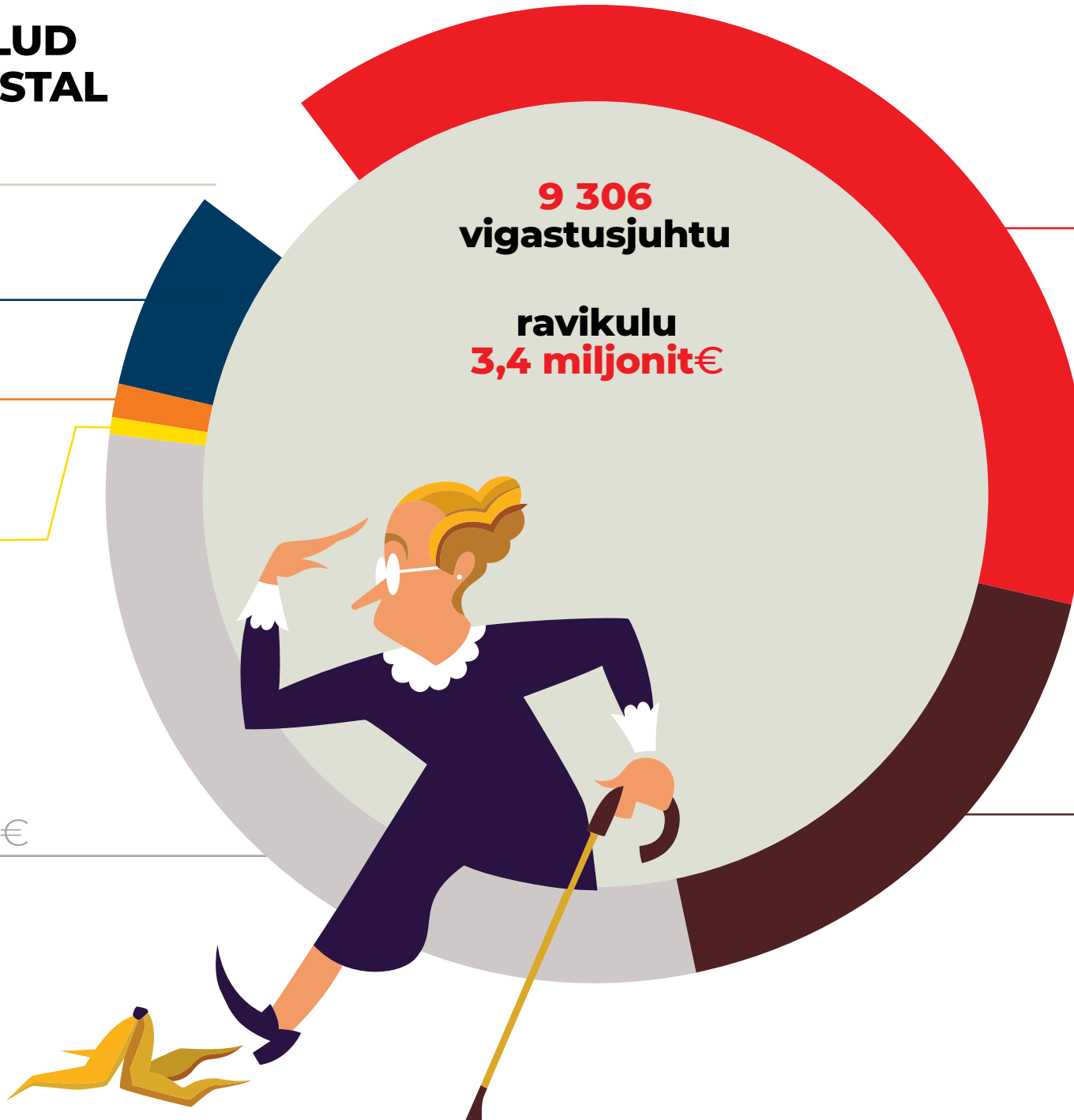
ravikulu
3,4 miljonit€

1 341 521€

30-64a

614 888€

65-74a

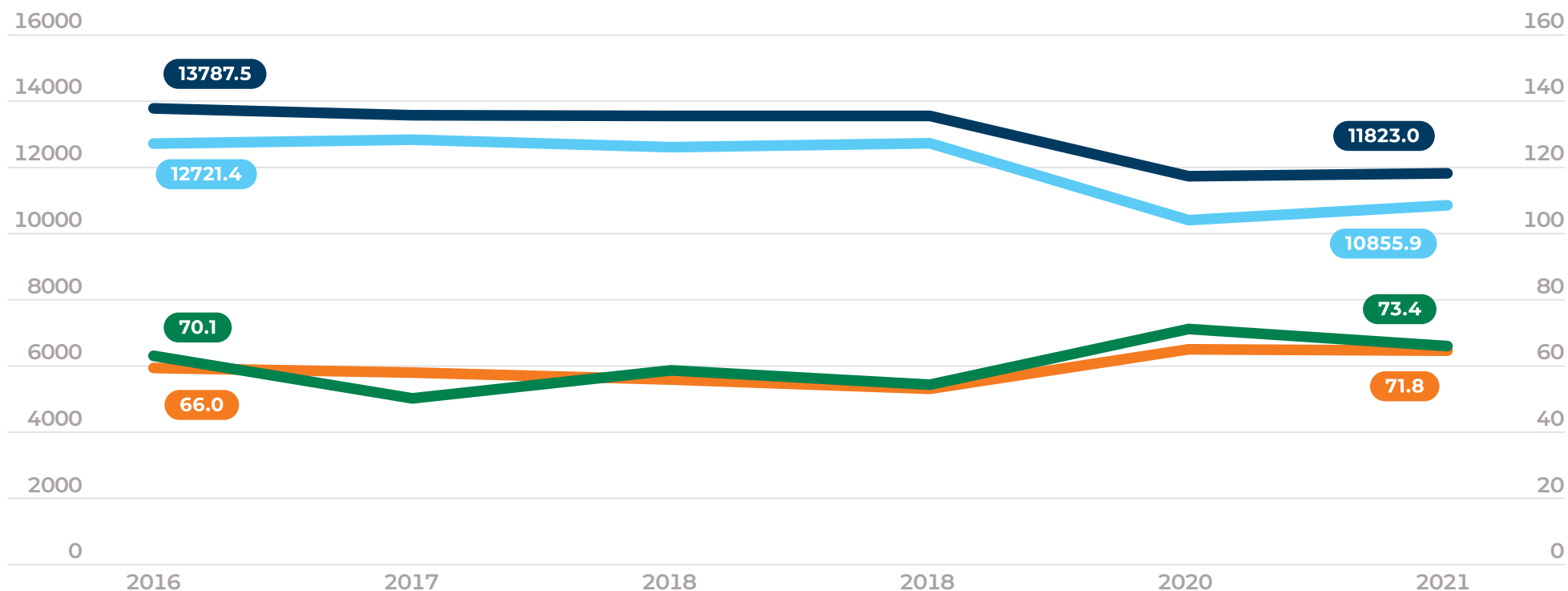

VIGASTUSJUHUD JA -SURMAD

- Pärnumaa on vigastussurmade ja ravitud vigastusjuhtude vaates stabiilselt Eesti keskmine.
- Teiste piirkondadega võrreldes jõudsid ravile sagedamini sõidukiõnnetuses viga saanud liiklejad.

Vigastusjuhud ja -surmad 100 000 elaniku kohta

- Vigastussurmad 100 000 elaniku kohta Eestis
- Vigastussurmad 100 000 elaniku kohta Pärnumaal
- Vigastusjuhte 100 000 elaniku kohta Eestis
- Vigastusjuhte 100 000 elaniku kohta Pärnumaal (kokku)

27%

teised põhjused

5%

sõidukiõnnetus

63

**surmaga lõppenud
vigastusjuhtumit**

28%

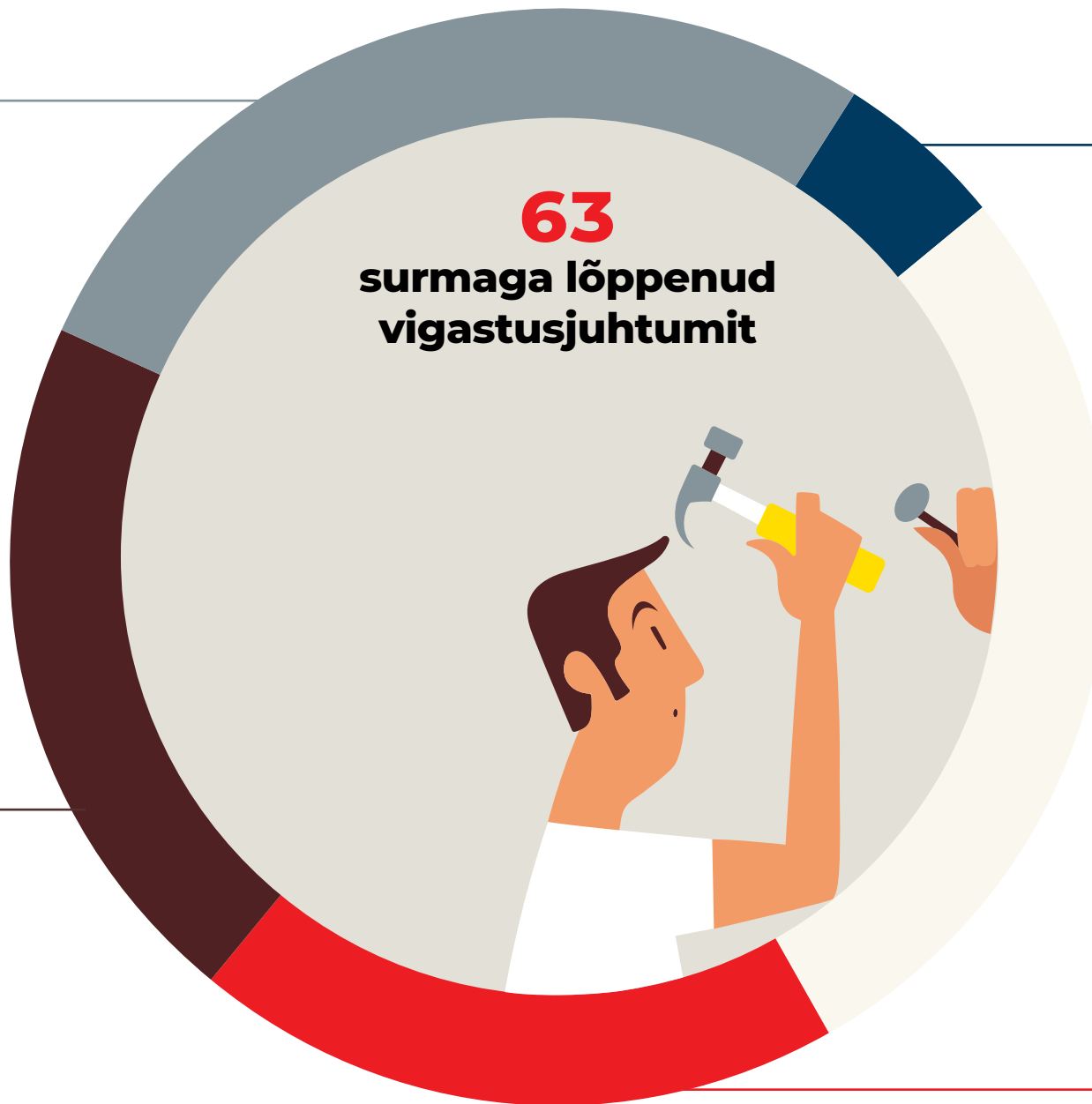
kukkumine

21%

tahtlik enesevigastus

19%

juhuslik mürgistus

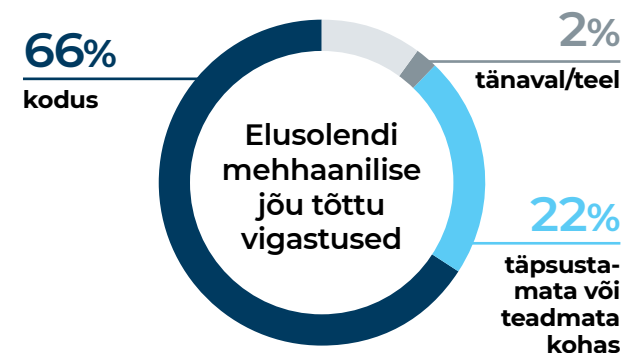
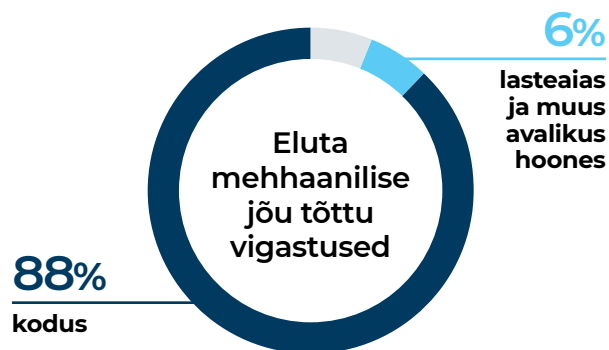
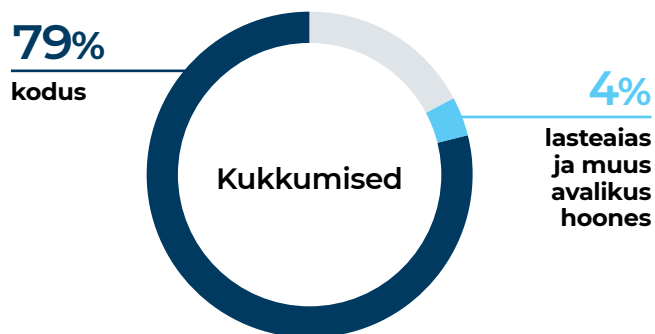

VIGASTUSED 0-2-AASTASED

- Peamised vigastused on seotud kukkumistega.
- Sagedased on ka löögid vastu esemeid või esemetega ja kehasse naha või loomuliku kehaava kaudu sisenenud võõrkehade tõttu viga saamised.

3,4% Kõikidest Pärnumaa vigastusjuhtudest

Peamised õnnetuste põhjused

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

74 23%

Muu juhuslik kukkumine

38 12%

Löök vastu esemeid või nendega

31 10%

Muu/täpsustamata teguri juhuslik toime

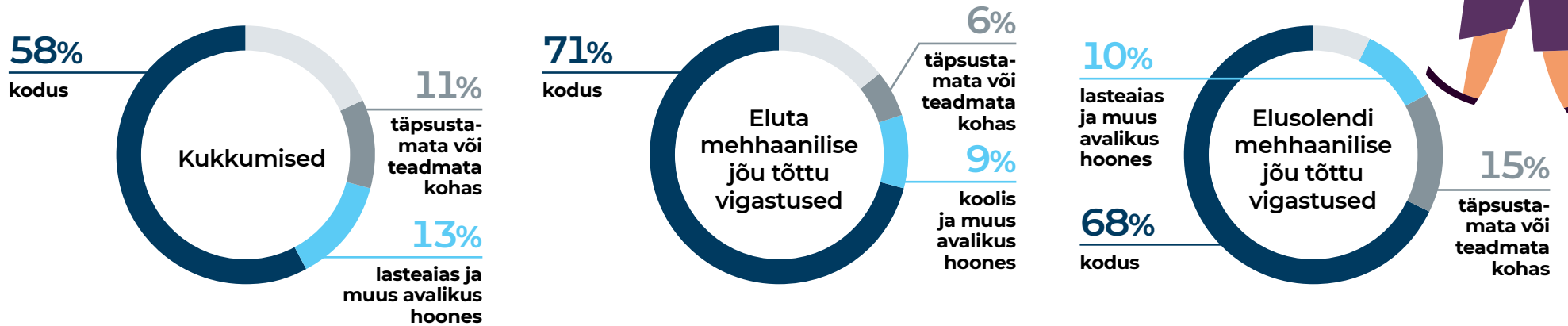
31 10%

VIGASTUSED 3-6-AASTASED

- Peamised vigastused on seotud kukkumistega.
- Sagedased on ka löögid vastu esemeid või esemetega ja kehasse naha või loomuliku kehaava kaudu sisenenud võõrkehade tõttu viga saamised.

5,0% Kõikidest Pärnumaa vigastusjuhtudest

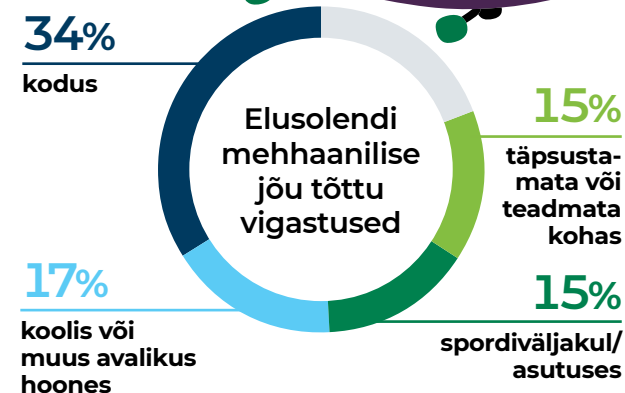
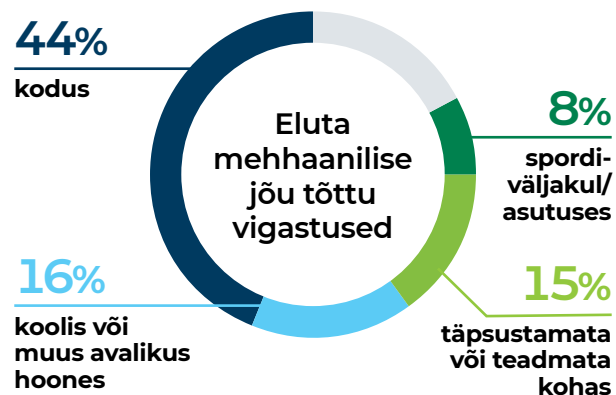
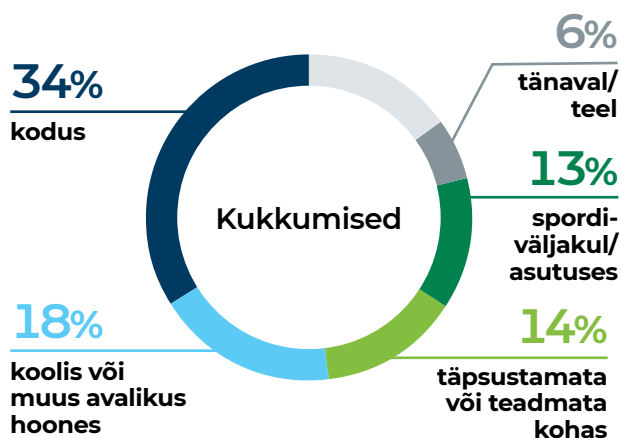
Peamised õnnetuste põhjused

Libisemine/komistamine samal tasapinnal	102	22%
Muu juhuslik kukkumine	65	14%
Löök vastu esemeid või nendega	63	14%
Naha/kehaava kaudu sisenenud võõrkeha, -ese	40	9%

VIGASTUSED 7-19-AASTASED

- Peamised vigastused komistamise, libisemise või kukkumise tagajärjel.
- Sageli tuli ette ka ära löömist vastu esemeid või lööke esemetega.

20,4% Kõikidest Pärnumaa vigastusjuhtudest

Peamised õnnetuste põhjused

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

363 19%

Löök vastu esemeid või nendega

309 16%

Muu juhuslik kukkumine

182 10%

Kukkumine trepil(t), redelil(t) jms

146 8%

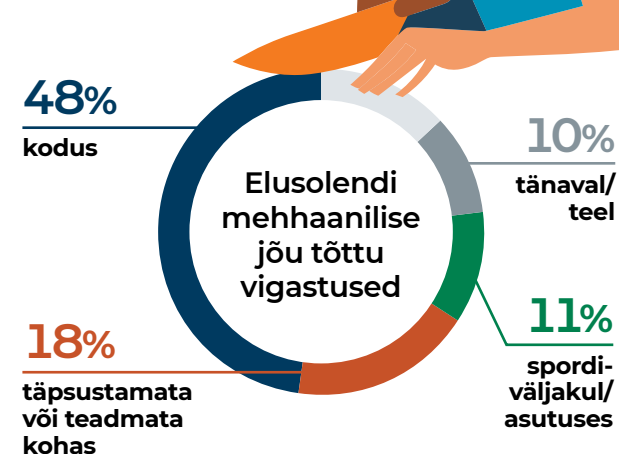
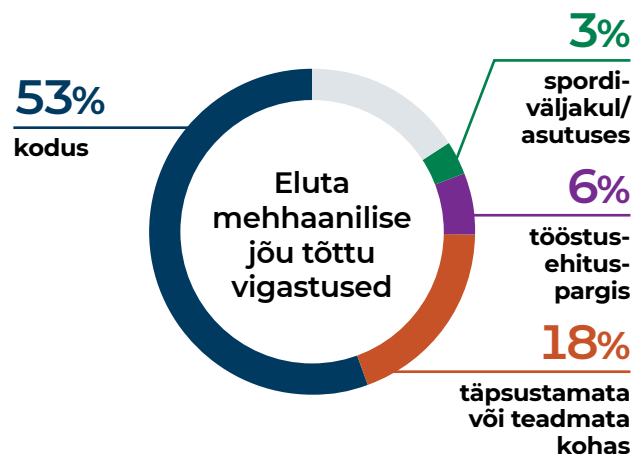
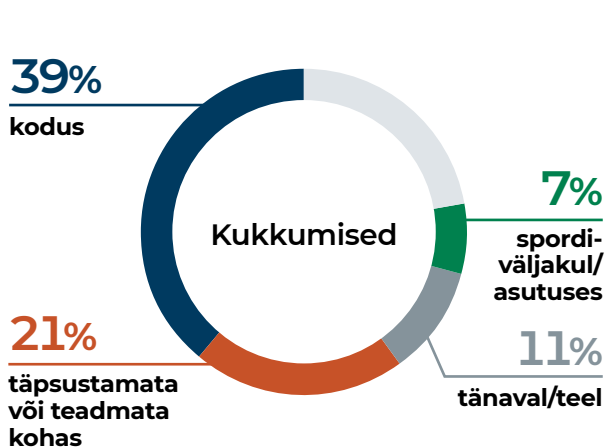
VIGASTUSED 20-29-AASTASED

- Peamised vigastused komistamise, libisemise või kukkumise tagajärjel.
- Sageli tuli ette ka ära löömist vastu esemeid või lööke esemetega.

12,3%

Kõikidest Pärnumaa vigastusjuhtudest

Peamised õnnetuste põhjused

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

195 **17%**

Löök vastu esemeid või nendega

127 **11%**

Naha/kehaava kaudu sisenenud võõrkeha, -ese

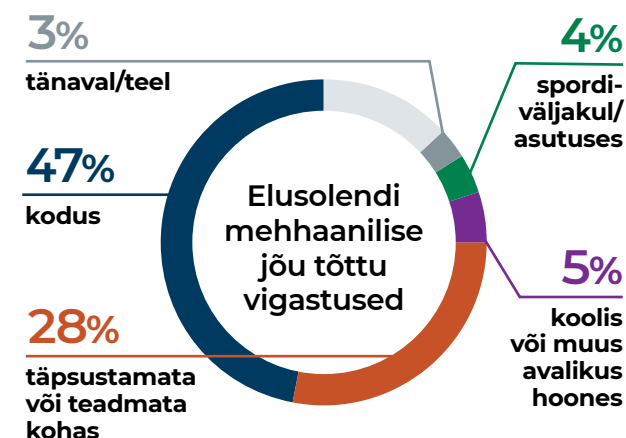
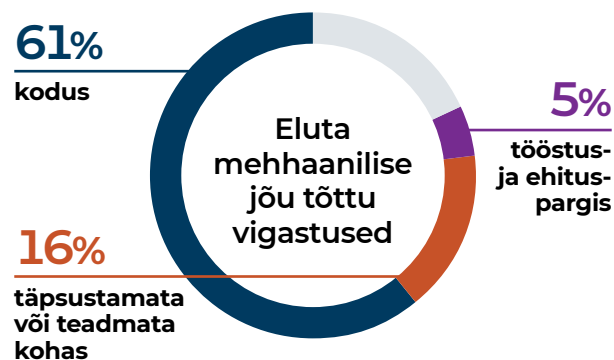
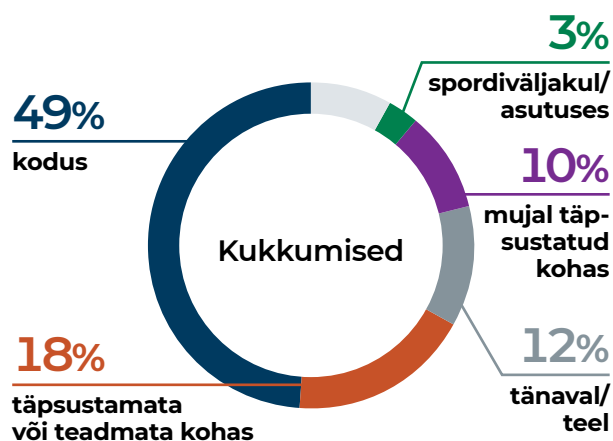
104 **9%**

Kukkumine trepil(t), redelil(t) jms

91 **8%**

VIGASTUSED 30-64-AASTASED

● Sagedasemad vigastusjuhtumid on seotud samal tasapinnal libisemise ja komistamisega.

Peamised õnnetuste põhjused

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

873 22%

Naha/kehaava kaudu sisenenud võõrkeha, -ese

423 10%

Löök vastu esemeid või nendega

393 10%

Kukkumine trepil(t), redelil(t) jms

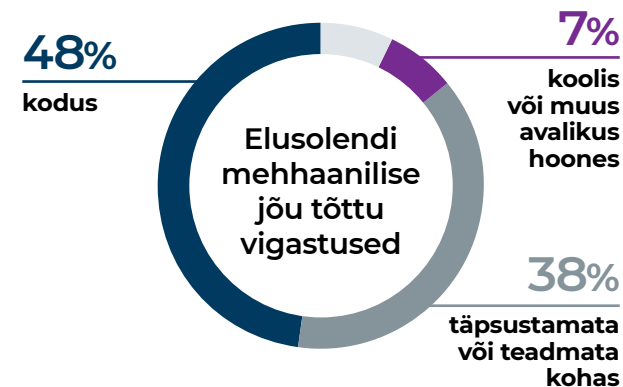
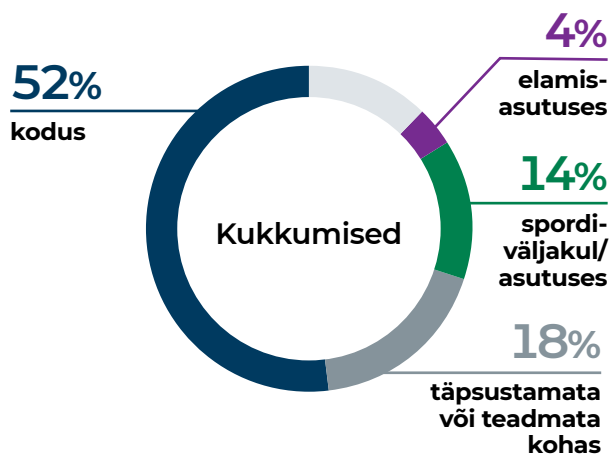
317 8%

VIGASTUSED 65-74-AASTASED

● Peamised vigastusjuhtumid on seotud kukumisega.

7,4% Kõikidest Pärnumaa vigastusjuhtudest

Peamised õnnetuste põhjused

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

239 35%

Muu juhuslik kukumine

55 8%

Kukkumine jää või lume tõttu

51 7%

Kukkumine trepil(t), redelil(t) jms

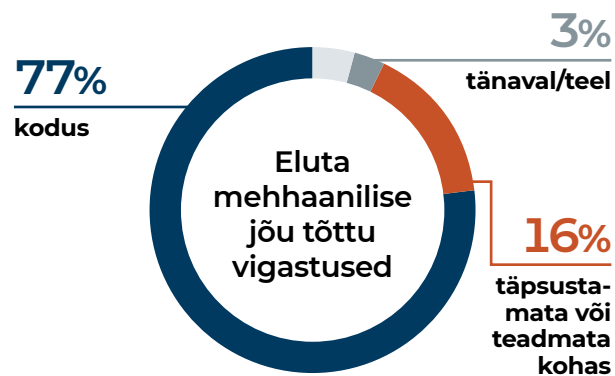
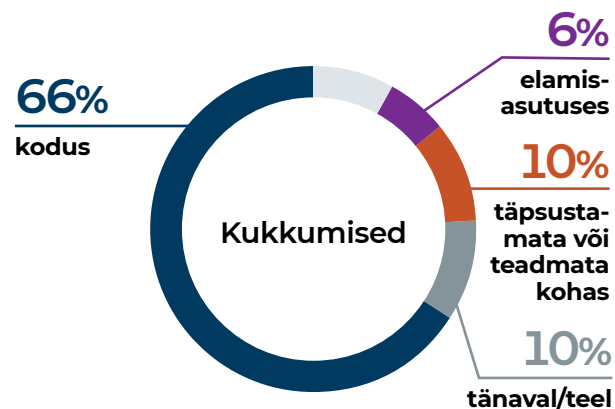
49 7%

VIGASTUSED 75+ -AASTASED

● Peamised vigastusjuhtumid on seotud kukkumisega.

8,2% Kõikidest Pärnumaa vigastusjuhtudest

Peamised õnnetuste põhjused

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

343 45%

Muu juhuslik kukkumine

91 12%

Kukkumine trepil(t), redelil(t) jms

62 8%

Kukkumine jää või lume tõttu

42 5%

Löök vastu esemeid või nendega

42 5%

VIGASTUSTE KAITSE- JA RISKITEGURID

Vigastuste riskitegurid

- kõrge impulsiivsus
- madal enesejuhtimise oskus
- alkoholi ja teiste uimastite tarvitamine
- kogematus tööriistade, aparaatide käsitlemisel
- stressisituatsioonid ja ülepingutused
- madal teadlikkus ohutusnõuetest või nende eiramine (tööriistad, masinad, seadmed)
- töötamine kõrgema riskiga tegevusaladel
- alkoholi ja teiste uimastite tarvitamine
- majanduslik toimetulek
- lapsevanema järelvalve puudumine
- lapsevanemate teadlikkuse ja hoiakute puudumine
- lapse või vanema tervislik seisund
- sotsiaalmajanduslik taust
- aastaag ja kellaag
- kõrgem vanus
- eelnenud kukkumised
- kroonilised haigused
- kõnnaku- ja tasakaaluprobleemid
- ravimite tarvitamine (nii konkreetsete ravimite toime kui ka ravimite hulgikasutus)
- keskkond

Vigastuste ennetusmeetmed

- teadlikkuse tõstmine
- hoiakute muutmine
- oskuste arendamine
- väliskeskkonna ohutus ja turvalisus (teede, hoonete korrashoid; tööstus- või ehitusala, veekogude, ohtlike objektidele ligipääs jms)
- ohutud ja turvalist käitumist suunavad regulatsioonid (seadused, piirangud, maksud, ohutusnõuded toodetele ja teenustele jms)
- riskikäitumise vähendamine
- kontrollnimekirjad koduohutuse või tervisliku seisundi hindamiseks
- infomaterjalid
- tehnilised abivahendid (pliidi alarm, käsitoed, liikumisandur)
- vigastusriskide teadmine ja märkamine
- regulaarne toitumine ja liikumine
- vanemlike oskuste programmid
- ohutusalane juhendamine
- vigastuste oskuslik reageerimine ja ravi

VIGASTUSJUHUD JA -SURMAD PÄRNUMAAL - POSITSIOON EESTI KESKMISE SUHTES

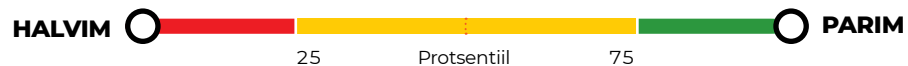
○ Piirkonna positsiooni Eesti keskmise suhtes näitab ring

NÄITAJA	ARV	SUHTARV 100 000 ELANIKU KOHTA	POSITSIOON EESTI KESKMISE SUHTES	EESTI HALVIM	EESTI KESKMINE	EESTI PARIM
VIGASTUSJUHUD						
Ravitud tahtlik enesevigastus	54	62.9		205.5	133.6	35.1
Ravitud ründe tagajärg	131	152.6		341.9	213.8	128.1
Ravitud ebaselge/teadmata tahtlusega vigastus	193	224.8		473.2	292.7	213.2
Ravitud õnnetusjuhtum, sh ..	8928	10397.5		13182.0	11010.0	10284.1
LIIKLUS						
.. sõidukõnnetuses vigastatud jalgrattur	345	401.8		401.8	275.4	192.9
.. teised sõidukõnnetuses viga saanud	292	340.1		399.6	291.1	173.5
KUKKUMINE						
.. libisemine/komistamine samal tasapinnal	2189	2549.3		2903.8	2509.8	2062.0
.. kukkumine jää või lume tõttu	464	540.4		775.0	544.6	348.5
.. kukkumine trepil(t), redelil(t) jms	722	840.8		1099.1	806.6	649.7
.. muu juhuslik kukkumine	713	830.4		1679.1	1253.0	819.0
MEHHAANILINE JÕUD						
.. löök vastu esemeid või nendega	1009	1175.1		1755.0	1347.3	924.3
.. naha/kehaava kaudu sisenenud võõrkeha, -ese	749	872.3		1546.3	878.7	664.6
.. terav klaas, nuga, mõõk, pistoda	278	323.8		526.5	358.1	323.0
.. purustus, kokkusurumine, suletus esemete sees/vahel	288	335.4		529.5	328.4	227.3
.. tööriista või seadmega kokkupuude	249	290.0		600.7	309.9	192.0
.. muu eluta mehhaanilise jõu toime	354	412.3		1023.1	439.2	334.9

LOE TÄPSEMAT INFOT ANDMETE KOHTA :
www.terviseinfo.ee/maakonnavigastused

NÄITAJA	ARV	SUHTARV 100 000 ELANIKU KOHTA	POSITSIOON EESTI KESKMISE SUHTES	EESTI HALVIM	EESTI KESKMINE	EESTI PARIM
ELUSOLENDI JÕUD						
.. teise isiku poolt löök, väänamine, hammustus jms	227	264.4		340.9	271.9	149.6
.. koerahammustus või -löök	113	131.6		194.7	117.4	82.2
.. teise imetaja, roomaja või mittemürgise putuka hammustus, löök või nõelamine	201	234.1		516.7	303.1	133.1
.. muu/täpsustamata elusolendi jõu toime	43	50.1		86.2	60.6	22.0
MUU PÕHJUS						
.. kokkupuude mürgise looma/taimega	113	131.6		315.9	101.4	52.3
.. ülepingutus, reisimine, puudusseisund	254	295.8		631.7	420.6	192.3
.. muu/täpsustamata teguri juhuslik toime	325	378.5		584.1	393.0	327.8
SURMA PÕHJUS						
Surm õnnetuse, mürgistuse, trauma tõttu, sh..	63	73.4		148.1	71.8	46.8
.. sõidukiõnnetus	3	3.5		12.4	5.4	0.0
.. kukkumine	18	21.0		37.7	13.4	4.4
.. juhuslik mürgistus	12	14.0		32.4	14.4	0.0
.. tahtlik enesevigastus	13	15.1		37.3	14.0	1.7
.. rünne	0	0.0		7.1	2.0	0.0
.. ebaselge tahtlusega vigastus	0	0.0		11.6	3.1	0.0
.. muu õnnetus, mürgistus, trauma	17	19.8		50.3	19.6	11.7

Tervise
Arengu
Instituut

